

Kommunstyrelsen

Svar på motion om att ta fram en handlingsplan för en begränsad och välfungerande invandring till Askersunds kommun

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige avslår motionen.

Ärendebeskrivning

Lina Fogelqvist Särén (SD), Maria Lilja (SD), Jonas Bygdén (SD), Catharina Pisoni Söderblom (SD), Bo Areng (SD), Matti Koivuniemi (SD) och Therés Rosén Gustafsson (SD) lämnade in en motion om handlingsplan för en begränsad och välfungerande invandring till Askersunds kommun till kommunfullmäktige som anmäldes 2023-11-27 och överlämnades till kommunstyrelsen för beredning.¹

Motionärerna föreslår att kommunen ska arbeta för att ha en invandringsandel på 5 % av invånarantalet i kommunen samt att Askersunds kommun hänvisar till det kommunala självstyret för att inte tvingas ta emot fler invandrare.

Beredning

Beredning har skett av kommunledningsförvaltningen.

Ärendet

Juridiska förutsättningar

Mottagande av nyanlända

Den skyldighet kommunen har att ta emot nyanlända regleras i lagen (2016:38) om mottagande av vissa nyanlända invandrare för bosättning (bosättningslagen). I bosättningslagen framgår att en kommun är skyldig att efter anvisning ta emot en nyanländ för bosättning i kommunen.²

Lagen tillämpas för kvotflyktingar och nyanlända personer som beviljats uppehållstillstånd som flyktingar eller som alternativt skyddsbehövande, samt anhöriga till dessa personer. Målgruppen för anvisningar till kommunerna är enbart kvotflyktingar och nyanlända personer som har beviljats uppehållstillstånd som flyktingar eller skyddsbehövande och som befinner sig på Migrationsverkets anläggningsboenden.³

Hur många nyanlända som anvisas beror på det antal varje län ska ta emot, vilket beslutas av regeringen, samt av antalet som anvisas till respektive kommun inom länet, vilket beslutas av länsstyrelsen.

---

¹ KF 2023-11-27, § 218.

² 5 § bosättningslagen.

³ <https://www.lansstyrelsen.se/orebro/samhalle/social-hallbarhet/integration/mottagande-och-etablering-av-nyanlanda.html>

Dnr: 23KS196

Vid bedömningen av fördelningen till respektive kommun ska länsstyrelsen utgå ifrån kommunens arbetsmarknadsförutsättningar, befolkningsstorlek, sammantagna mottagande av nyanlända och ensamkommande barn samt omfattningen av asylsökande som vistas i kommunen.⁴ Länsstyrelsen för dialog med kommunerna inför deras beslut där synpunkter kan föras fram men beslut om anvisning är inte överklagbara⁵, kommunen har därför i förvaltningens bedömning ingen möjlighet att motsätta sig ett sådant mottagande.

Kommunala självstyrelsen

Vad gäller punkten två i motionen hänvisar motionärerna till den kommunala självstyrelsen för att begränsa invandring till kommunen. Kommunernas självstyrelse utgår ifrån regeringsformen (1974:152) som stadgar att kommunerna sköter lokala och regionala angelägenheter av allmänt intresse på den kommunala självstyrelsens grund.⁶ Självstyrelsen är däremot inte absolut utan kan begränsas i lag. Vid sådan lagstiftning ska en proportionalitetsbedömning göras där skälen för lagen ska viktas mot den inskränkning hos kommunerna den innebär.⁷ Bedömningen ska också ta hänsyn till om syftet med den tilltänkta lagen kan uppnås på ett, för kommunerna, mindre ingripande sätt. Regeringens uppfattning kring proportionalitetsbedömningen är vidare att den inte kan bli föremål för lagprövning i efterhand utan att bedömningen av om proportionalitetskravet är tillgodosett ska göras av riksdagen när den tar ställning till förslaget.⁸

Under lagstiftningsarbetet med bosättningslagen gjordes en proportionalitetsbedömning vilken utmynnade i bedömningen att intresset av att ha en lagstadgad skyldighet att ta emot anvisade nyanlända vägde tyngre än den inskränkning för kommunernas självstyrelse som lagen innebär.⁹

Förarbetena nämner som skäl exempelvis att regeringen 2014 införde ett prestationsbaserat ersättningssystem för kommunerna för att främja mottagandet, vilket inte fick avsedd effekt och att de åtgärder som vidtagits visat sig vara otillräckliga för att förmå kommunerna att ta emot fler nyanlända och därmed möta det behov som finns.¹⁰

En avvägning mellan det starka allmänna intresset av att förbättra förutsättningarna för nyanlända att snabbt etablera sig på arbetsmarknaden i syfte att bli självförsörjande och vikten av att den kommunala självstyrelsen inte inskränktes ytterligare ledde i detta fall till bedömningen att det allmänna intresset vägde över.¹¹

I förvaltningens bedömning är därför frågan om den kommunala självstyrelsen i förhållanden till bosättningslagen redan utredd.

Med stöd av ovan bedömer förvaltningen sammanfattningsvis att motionen bör avlös.

---

⁴ 7 § bosättningslagen.

⁵ 9 § bosättningslagen.

⁶ 14 kap. 2 § RF.

⁷ Se 8 kap. 2 § och 14 kap. 3 § RF.

⁸ Prop 2009/10:80 s 213.

⁹ Prop 2015/16:54 s 28-32.

¹⁰ Prop 2015/16:54 s 31.

¹¹ Prop 2015/16:54 s 32.

Finansiering

Kommunledningsförvaltningen

Joakim Ljungqvist

Kommundirektör

Ken Siewers

Handläggare

Bilagor

Motion om att ta fram en handlingsplan för en begränsad och välfungerande invandring till Askersunds kommun

Beslutet skickas till

Motionärerna